
KOHNSTAMM
INSTITUUT

Tabellenboek Tweedegraads **Lerarenopleiding**

ERIK VAN SCHOOTEN

ALEXANDER KREPEL

MARION VAN BINSBERGEN

CIP-gegevens KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Schooten, E. van, Krepel, A. & Binsbergen, M.H. van
Tabellenboek Tweedegraads Lerarenopleiding.
Amsterdam: Kohnstamm Instituut.
(Rapport 1089, projectnummer 40886)

ISBN 978-94-6321-148-2

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Uitgave en verspreiding:
Kohnstamm Instituut
Roetersstraat 31, Postbus 94208, 1090 GE Amsterdam
Tel.: 020-2141400
www.kohnstamminstituut.nl
Dataverwerking: Elion.nl
© Copyright Kohnstamm Instituut, 2022

Inhoudsopgave

Tabel 1.1 Achtergrondkenmerken (N=11)	1
Tabel 1.2 Wat doet u om uw kennis over het vakgebied Nederlands op niveau te houden? (N=11)	2
Tabel 1.3 Schatting eigen vaardigheid docent Nederlands aan de tweedegraads lerarenopleiding (N=11)	2
Figuur 1.1 Aandacht besteed aan verbeteren eigen vaardigheid student (N=11)	4
Figuur 1.2 Aandacht besteed aan verbeteren vaardigheid student in uur per week (N=11)	5
Tabel 1.4 Schatting aandeel studenten van de tweedegraads lerarenopleiding Nederlands startbekwaam niveau bij afstuderen (N=11)	6
Tabel 1.5 Schatting voldoende aandacht Nederlands in curriculum tweedegraads lerarenopleiding (N=11)	6
Tabel 1.6 Schatting afstemming Nederlands met andere vakken (N=11)	7
Tabel 1.7 In mijn lessen aan studenten besteed ik expliciet aandacht aan de rol van taalgericht vakonderwijs bij andere zaakvakken (N=11)	7
Tabel 1.8 Hoeveel tijd is in het rooster/curriculum toegeschreven aan het begeleiden van een afstudeerscriptie/onderzoek door een Nederlands docent? (N=11)	8
Tabel 1.9 Extra activiteiten rondom scriptie (N=11)	8
Tabel 1.10 Verplichting extra activiteiten rondom scriptie (N=11)	8
Figuur 1.3 Aandacht besteed aan bijbrengen en oefenen didactische vaardigheid student (N=11)	10
Figuur 1.4 Aandacht besteed aan bijbrengen en oefenen didactische vaardigheid student in uren (N=11)	11

Tabel 1.11 Schatting aandeel studenten van de tweedegraads lerarenopleiding Nederlands vakdidactisch startbekwaam niveau bij afstuderen (N=11)	12
Tabel 1.12 Schatting voldoende aandacht in curriculum van tweedegraads lerarenopleiding om op didactisch startbekwaam niveau af te studeren (N=11)	12
Tabel 1.13 Binnen de opleiding is er voldoende aandacht voor... (N=11)	13
Tabel 1.14 Kennisbenutting op de tweedegraads lerarenopleiding (gebruik van wetenschappelijke literatuur / experts om het eigen (didactische) repertoire uit te breiden en bij te houden) (N=11)	14
Tabel 1.15 Bent u zelf geabonneerd op een vakblad op het vakterrein Nederlands? (N=11)	15
Tabel 3.1 Achtergrondkenmerken (N=9)	41
Tabel 3.2 Wat doet u om uw kennis over Wiskunde in het basisonderwijs op niveau te houden? (N=9)	41
Tabel 3.3 Schatting eigen vaardigheid docent Wiskunde aan de tweedegraads lerarenopleiding (N=9)	42
Figuur 3.1 Aandacht besteed aan verbeteren eigen vaardigheid student (N=9)	43
Figuur 3.2 Hoeveel aandacht besteedt u gemiddeld in uw lessen aan het verbeteren van de eigen vaardigheid van de student op de volgende gebieden: (N=9)	44
Tabel 3.4 Schatting aandeel studenten van de tweedegraads lerarenopleiding Wiskunde startbekwaam niveau bij afstuderen (N=9)	45
Tabel 3.5 Schatting voldoende aandacht voor Wiskunde in rooster/curriculum om studenten op startbekwaam niveau af te laten studeren (N=9)	45
Tabel 3.6 Schatting afstemming Wiskunde met andere vakken (N=9)	46
Tabel 3.7 In mijn lessen aan studenten besteed ik expliciet aandacht aan de rol van taalgericht vakonderwijs bij Wiskunde (N=9)	46

Tabel 3.8 Hoeveel tijd is in het rooster/curriculum toegeschreven aan het begeleiden van een afstudeerscriptie/onderzoek door een Wiskundedocent? (N=9)	47
Tabel 3.9 Extra activiteiten rondom scriptie (N=9)	47
Tabel 3.10 Verplichting extra activiteiten rondom scriptie (N=9)	47
Figuur 3.3 Aandacht besteed aan bijbrengen en oefenen wiskundedidactiek student tweedegraads lerarenopleiding (N=9)	49
Figuur 3.4 Schatting vaardigheden studenten van tweedegraads lerarenopleiding op startbekwaam niveau bij afstuderen (N=9)	50
Tabel 3.11 Schatting aandeel studenten van de tweedegraads lerarenopleiding Wiskunde vakdidactisch startbekwaam niveau bij afstuderen (N=9)	51
Tabel 3.12 Schatting voldoende aandacht besteed in rooster/curriculum wiskunedidactiek van de tweedegraads lerarenopleiding om op startbekwaam niveau af te studeren? (N=9)	51
Tabel 3.13 Geef bij de volgende vormen van differentiatie aan hoe de aandacht hiervoor aan uw lerarenopleiding door u als vakdocent Wiskunde wordt ingeschat. Binnen de opleiding is er voldoende aandacht voor...(N=9)	52
Tabel 3.14 Kennisbenutting op de tweedegraads lerarenopleiding (gebruik van wetenschappelijke literatuur / experts om het eigen (didactische) repertoire uit te breiden en bij te houden (N=9)	53
Tabel 3.15 Bent u zelf geabonneerd op een vakblad op het vakterrein Nederlands? (N=9)	54

1 Aanbod Nederlands aan de tweedegraads lerarenopleiding

1.1 Achtergrond docent

Tabel 0.1 Achtergrondkenmerken (N=11)

	N	Gemiddelde	Standaarddeviatie	Min-Max
Aantal jaar werkzaam bij huidige onderwijsinstelling	11	6.31	4.59	1-17
Aantal jaar werkzaam geweest bij andere onderwijsinstelling	10	14.62	10.51	2-30
			N	%
Werkzaam in jaar 1			11	100%
Werkzaam in jaar 2			8	69%
Werkzaam in jaar 3			5	43%
Werkzaam in jaar 4			6	52%
Vooropleiding				
wo (universitair)			9	86%
PhD / doctoraat			2	14%

Tabel 0.2 Wat doet u om uw kennis over het vakgebied Nederlands op niveau te houden? (N=11)

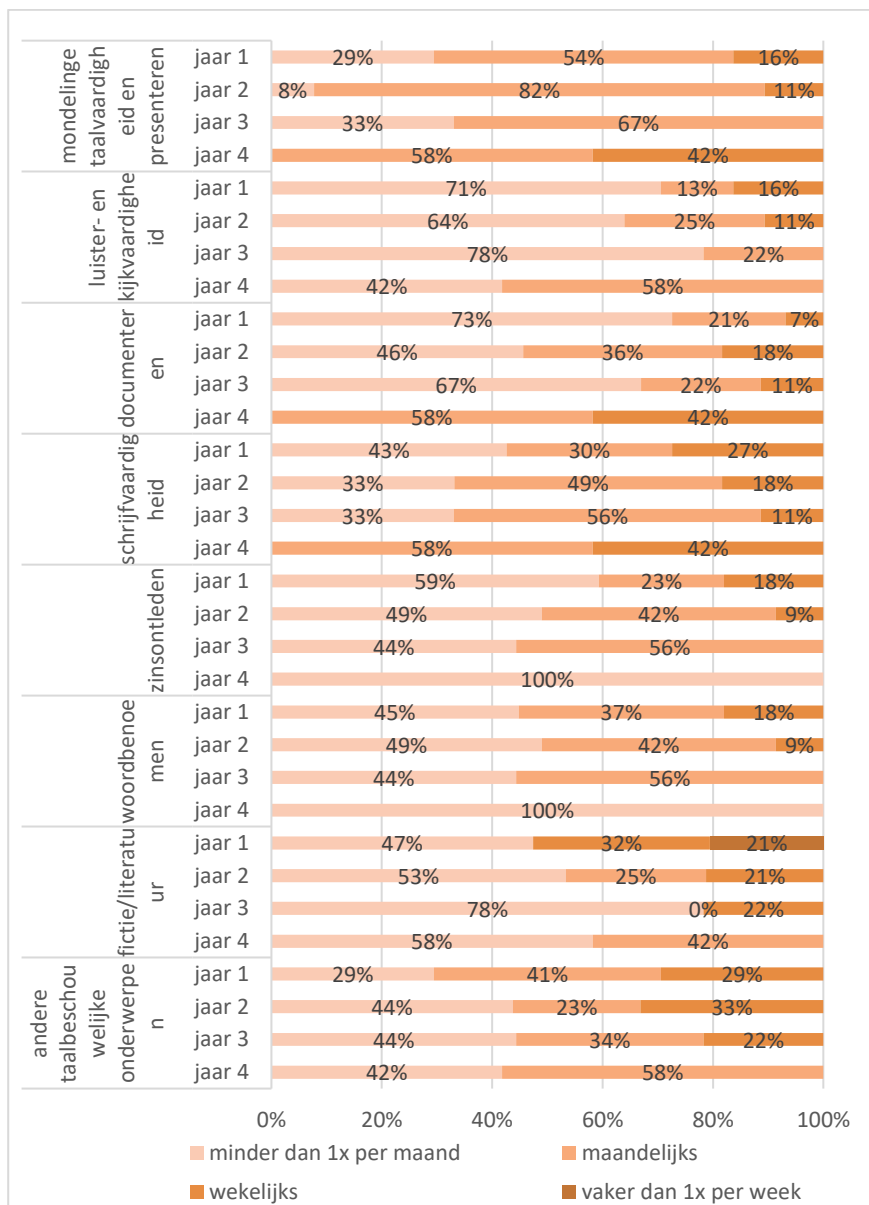
	N	%
Zelfstudie	5	59%
Ik maak gebruik van het aanbod daartoe vanuit de organisatie	3	48%
Ik volg nascholing	2	16%
Niets in het bijzonder	1	11%
	N	%
Doet aan specifieke bijscholing met het oog op specifieke leerlinggroepen	2	20%
	N	%
NT-2 Onderwijs	2	0%
Differentieren in het onderwijs	2	100%
Omgaan met speciale leerbehoeften (passend onderwijs)	2	0%

Tabel 0.3 Schatting eigen vaardigheid docent Nederlands aan de tweedegraads lerarenopleiding (N=11)

	nee	deels, in geringe mate	deels, voldoende	ja, in ruime mate
Vindt u dat u zelf bent opgeleid op basis van wetenschappelijke kennis die uit onderzoek is verkregen?	0%	15%	31%	54%
Vindt u dat Nederlands onderwijs op de tweedegraads lerarenopleiding geeft op basis van wetenschappelijke kennis verkregen uit onderzoek?	0%	11%	25%	64%
Vindt u dat u voldoende tijd en ruimte krijgt vanuit uw organisatie voor bijscholing?	11%	22%	36%	31%
Wordt doorlopende bijscholing en kennisbenutting actief bevorderd vanuit uw organisatie?	7%	62%	10%	20%

1.2 Eigen vaardigheid student

Figuur 0.1 Aandacht besteed aan verbeteren eigen vaardigheid student (N=11)

Figuur 0.2 Aandacht besteed aan verbeteren vaardigheid student in uur per week (N=11)

Tabel 0.4 Schatting aandeel studenten van de tweedegraads lerarenopleiding Nederlands startbekwaam niveau bij afstuderen (N=11)

	0 - 20%	21 - 40%	41 - 60%	61 - 80%	81 - 100%	weet ik niet
mondelinge taalvaardigheid en presenteren	0%	0%	20%	45%	34%	0%
luister- en kijkvaardigheid	0%	7%	7%	30%	57%	20%
documenteren	0%	0%	31%	46%	23%	0%
schrijfvaardigheid	0%	0%	24%	52%	24%	0%
zinsontleden	0%	0%	36%	45%	19%	20%
woordbenoemen	0%	0%	36%	45%	19%	20%
fictie/literatuur	0%	0%	0%	57%	43%	7%
andere taalbeschouwelijke onderwerpen	0%	0%	13%	79%	8%	7%

**procentpunten tellen niet op tot 100%, omdat optie 'weet ik niet' niet is meegenomen in de berekening*

Tabel 0.5 Schatting voldoende aandacht Nederlands in curriculum tweedegraads lerarenopleiding (N=11)

	bij lange na niet genoeg	niet genoeg	neutraal	genoeg	meer dan genoeg	weet ik niet
mondelinge taalvaardigheid en presenteren	0%	20%	20%	55%	5%	0%
luister- en kijkvaardigheid	0%	21%	39%	37%	4%	5%
documenteren	0%	22%	6%	67%	5%	16%
schrijfvaardigheid	0%	27%	0%	64%	9%	0%
zinsontleden	0%	0%	11%	73%	16%	0%
woordbenoemen	0%	0%	11%	73%	16%	0%
fictie/literatuur	0%	25%	7%	22%	46%	0%
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)	0%	13%	28%	54%	4%	12%

**procentpunten tellen niet op tot 100%, omdat optie 'weet ik niet' niet is meegenomen in de berekening*

Tabel 0.6 Schatting afstemming Nederlands met andere vakken (N=11)

	nooit	zelden (1 keer per jaar)	soms (2 keer per jaar)	vaak (4 keer per jaar)	doorlopend
Vindt er afstemming plaats met u of anderen door andere vakdocenten Nederlands over het schrijven van werkstukken op de tweedegraads lerarenopleiding in andere vakken?	27%	7%	38%	28%	0%
In hoeverre vindt er afstemming plaats met u of andere vakdocenten over het schrijven van de eindschrijftie?	7%	0%	11%	82%	0%
Is er regelmatig overleg met docenten van andere lerarenopleidingen (zaakvakken) over de rol van taalgericht vakonderwijs binnen het onderwijs?	33%	0%	61%	6%	0%

Tabel 0.7 In mijn lessen aan studenten besteed ik expliciet aandacht aan de rol van taalgericht vakonderwijs bij andere zaakvakken (N=11)

helemaal niet van toepassing	niet van toepassing	niet belangrijk / niet onbelangrijk	enigszins van toepassing	helemaal van toepassing
8%	0%	12%	49%	31%

Tabel 0.8 Hoeveel tijd is in het rooster/curriculum toegeschreven aan het begeleiden van een afstudeerscriptie/onderzoek door een Nederlands docent? (N=11)

	Gemiddelde	Standaarddeviatie	Min-Max
Aantal uur voor scriptiebegeleiding	9	6	1-15

Tabel 0.9 Extra activiteiten rondom scriptie (N=11)

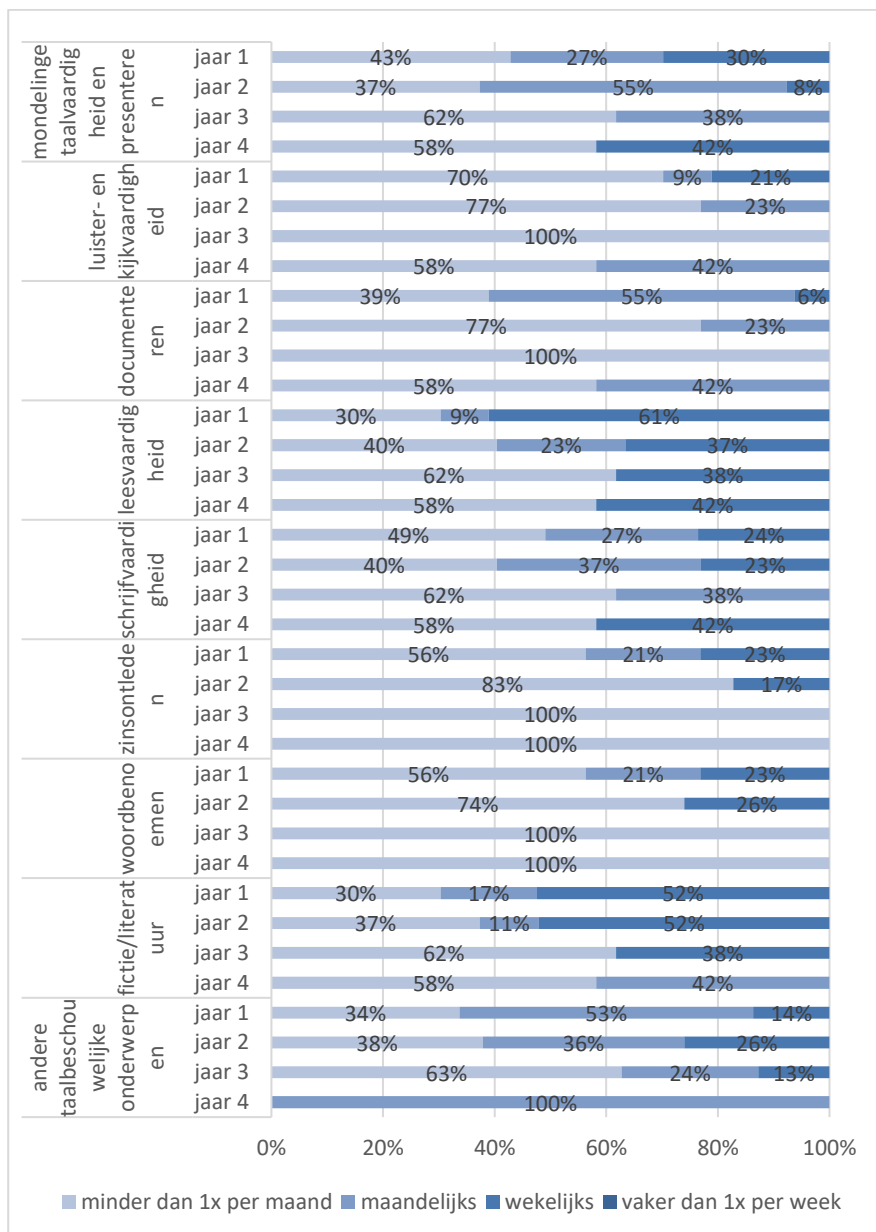
	N	%
Scriptiebegeleiding door derden	4	39%
Schrijfcursus	1	12%
Anders: scriptiebootcamp	5	53%
Geen	1	8%

Tabel 0.10 Verplichting extra activiteiten rondom scriptie (N=11)

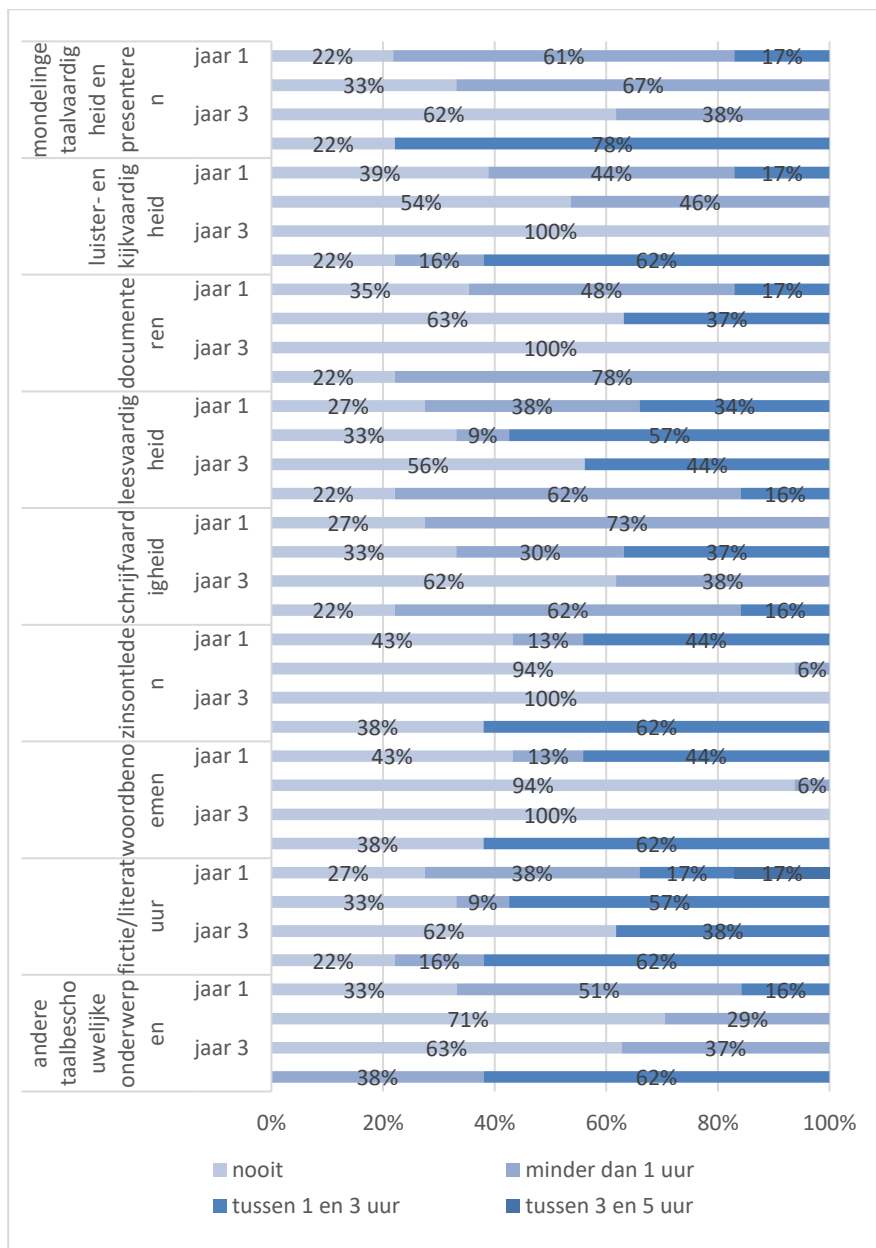
	nooit	zelden	soms	vaak	bijna altijd
In welke mate is aanwezigheid van studenten hierbij verplicht?	0%	36%	31%	28%	0%

1.3 Vakdidactische vaardigheid

Figuur 0.3 Aandacht besteed aan bijbrengen en oefenen didactische vaardigheid student (N=11)

Figuur 0.4 Aandacht besteed aan bijbrengen en oefenen didactische vaardigheid student in uren (N=11)

Tabel 0.11 Schatting aandeel studenten van de tweedegraads lerarenopleiding Nederlands vakdidactisch startbekwaam niveau bij afstuderen (N=11)

	0 - 20%	21 - 40%	41 - 60%	61 - 80%	81 - 100%	weet ik niet
mondelinge taalvaardigheid en presenteren	0%	0%	0%	80%	20%	7%
luister- en kijkvaardigheid	0%	22%	19%	38%	21%	12%
documenteren	0%	35%	22%	43%	0%	24%
schrijfvaardigheid	0%	0%	12%	64%	24%	7%
leesvaardigheid	0%	0%	12%	58%	30%	7%
zinsontleden	0%	13%	0%	75%	13%	12%
woordbenoemen	0%	13%	0%	75%	13%	12%
fictie/literatuur	0%	0%	12%	45%	43%	7%
andere taalbeschouwelijke onderwerpen	0%	13%	12%	70%	4%	14%

*procentpunten tellen niet op tot 100%, omdat optie 'weet ik niet' niet is meegenomen in de berekening

Tabel 0.12 Schatting voldoende aandacht in curriculum van tweedegraads lerarenopleiding om op didactisch startbekwaam niveau af te studeren (N=11)

	bij lange na niet genoeg	niet genoeg	neutraal	genoeg	meer dan genoeg	weet ik niet
mondelinge taalvaardigheid en presenteren	0%	21%	0%	57%	22%	7%
luister- en kijkvaardigheid	0%	22%	13%	42%	23%	12%
documenteren	0%	35%	17%	22%	27%	24%
schrijfvaardigheid	0%	0%	22%	56%	22%	7%
leesvaardigheid	0%	12%	4%	62%	22%	7%
zinsontleden	0%	12%	0%	51%	37%	7%
woordbenoemen	0%	12%	0%	51%	37%	7%
fictie/literatuur	0%	0%	6%	61%	33%	7%
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)	0%	13%	0%	53%	34%	14%

1.4 Differentiatie naar leerlinggroepen

Tabel 0.13 Binnen de opleiding is er voldoende aandacht voor... (N=11)

	zeer mee oneens	mee oneens	niet mee eens / niet mee oneens	mee eens	zeer mee eens	weet ik niet
hoe leraren moeten inspelen op onderwijsbehoeften van verschillende leerlingengroepen in het algemeen	0%	41%	24%	17%	19%	14%
het systematisch monitoren van voortgang van leerlingen	0%	36%	40%	24%	0%	14%
het afstemmen van leerstof op verschillen tussen leerlingen	0%	41%	24%	30%	6%	14%
het afstemmen van didactiek op verschillen tussen leerlingen	0%	0%	37%	63%	0%	14%
het afstemmen van leerdoelen op verschillen tussen leerlingen	0%	18%	24%	59%	0%	14%
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in leervermogen	0%	47%	24%	30%	0%	14%
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in cultuur	0%	36%	40%	24%	0%	14%
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in gedrag/sociaal-emotionele ontwikkeling	0%	56%	25%	19%	0%	20%
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in taalvaardigheid in het Nederlands	0%	23%	24%	53%	0%	14%
het afstemmen met het samenwerkingsverband wanneer er problemen spelen	5%	45%	36%	14%	0%	20%
het afstemmen met jeugdhulpverleners wanneer er sprake is van bepaalde special needs	19%	64%	7%	11%	0%	20%

*procentpunten tellen niet op tot 100%, omdat optie 'weet ik niet' niet is meegenomen in de berekening

1.5 Kennisbenutting

Tabel 0.14 Kennisbenutting op de tweedegraads lerarenopleiding (gebruik van wetenschappelijke literatuur / experts om het eigen (didactische) repertoire uit te breiden en bij te houden) (N=11)

	N	%
Onderzoekskennis benutten in het curriculum		
Alleen in onderzoekslessen is er expliciet aandacht voor het gebruiken en benutten van kennis uit onderzoek (literatuur zoeken en gebruiken). Andere docenten Nederlands hebben hier weinig oog voor.	2	23%
In alle onderdelen van het curriculum inclusief Nederlands maken docenten gebruik van hoogwaardige kennis uit onderzoek. Het is geen expliciet aandachtspunt in de doelen en beoordeling van studenten (behalve bij onderzoek).	5	43%
In alle onderdelen van het curriculum inclusief Nederlands is er aandacht voor het gebruiken en benutten van onderzoekskennis, zowel in de doelen, de leeromgeving als in de beoordeling. Docenten geven studenten hierop systematisch ontwikkelingsgerichte feedback en verwerken recente, hoogwaardige kennis in hun aanbod.	4	34%
Voorbeeldrol docenten		
Docenten Nederlands zijn zich niet bewust van hun voorbeeldrol wat betreft het benutten van kennis (literatuur).	0	0%
Docenten Nederlands zijn zich bewust van hun voorbeeldrol wat betreft het benutten van kennis (literatuur), maar hier is niet structureel aandacht voor.	2	17%
Docenten Nederlands vervullen een voorbeeldrol door hun onderwijsaanbod expliciet te onderbouwen en te laten zien hoe ze literatuur kritisch gebruiken.	9	83%
Onderbouwd handelen		
Bij het ontwerpen en ontwikkelen van een cursus/module wordt incidenteel literatuur geraadpleegd door docenten Nederlands.	0	0%
Om te komen tot besluiten bij het ontwerpen en ontwikkelen van een cursus/module maken docenten Nederlands gebruik van enkele artikelen.	8	71%
Om te komen tot besluiten bij het ontwerpen en ontwikkelen van een cursus/module voeren docenten Nederlands een gedegen literatuurstudie uit.	3	29%

Professionele ontwikkeling		
Professionalisering vindt vooral plaats tijdens studiedagen. De eigen professionalisering wordt overgelaten aan de docenten zelf.	6	57%
Naast teamprofessionalisering worden docenten gestimuleerd om eigen leerdoelen te formuleren. In de gesprekscyclus is hier aandacht voor.	2	18%
Naast teamprofessionalisering hebben alle docenten persoonlijke doelen voor hun professionele ontwikkeling. Deze doelen zijn afgestemd op de organisatieontwikkeling en worden regelmatig geëvalueerd en bijgesteld.	3	25%
Expertise van docenten benutten		
Taken worden verdeeld op basis van voorkeuren en tijd.	4	40%
Er wordt incidenteel of regelmatig door teamleden onderling overlegd om de expertise van een collega te benutten. Dit gebeurt niet systematisch.	3	30%
Teamleiders kennen de expertises en ambities van docenten. Bij de verdeling van taken wordt hiermee rekening gehouden.	3	30%
Alle teamleden kennen elkaars expertise en ambities en de expertises van lectoren. Bij de inrichting van het werk wordt optimaal gebruikgemaakt van de verschillende expertises en wordt bekeken hoe op ambities kan worden ingespeeld.	0	0%
Expertise van buiten benutten		
Expertise van buiten de organisatie wordt incidenteel ingezet, bijvoorbeeld op studiedagen.	6	55%
Het team maakt regelmatig gebruik van expertise van andere opleidingen of van externe experts, bijvoorbeeld bij onderwijsontwikkeling.	5	45%
Het team onderhoudt nauwe contacten met experts van andere opleidingen en andere (kennis-)instellingen, die hen regelmatig voorzien van kennis en van feedback.	0	0%
Vakliteratuur bijhouden		
Docenten Nederlands en teamleiders lezen incidenteel vakliteratuur.	2	19%
Docenten Nederlands en teamleiders lezen regelmatig vakliteratuur over hun eigen vak. Enkele docenten bezoeken conferenties. Kennis wordt weinig gedeeld.	5	45%
Alle docenten Nederlands houden vakliteratuur bij (over hun vak en onderwijskundige literatuur) en bezoeken regelmatig conferenties. Deze kennis wordt binnen het team structureel gedeeld.	4	36%

Tabel 0.15 Bent u zelf geabonneerd op een vakblad op het vakterrein Nederlands? (N=11)

	N	%
geabonneerd door organisatie	3	32%
zelf geabonneerd	7	68%

2 Vragenlijst Vakdocent Nederlands aan de tweedegraads lerarenopleiding

Op verzoek van de Onderwijsraad onderzoekt Kohnstamm Instituut het aanbod taal en wiskunde zoals dat gegeven wordt op de lerarenopleidingen (pabo en lerarenopleidingen). Hierbij wordt ook in kaart gebracht of er aandacht is voor differentiatie van lesgeven aan diverse leerlingengroepen en welke aandacht de opleidingen besteden aan kennis/inzichten uit wetenschappelijk onderzoek op het gebied van taal en wiskunde ('evidence based'). Voor u ligt de vragenlijst voor de tweedegraads lerarenopleiding Nederlands, bedoeld voor vakdocenten Nederlands die werkzaam zijn bij de tweedegraads lerarenopleiding Nederlands. Let op: Het peilen van hoe hbo-docenten het aanbod weergeven gaat niet om een beoordeling van het individuele functioneren van docenten of studenten, maar om een weergave van de huidige situatie zoals door de docenten zelf aangegeven ten aanzien van het aanbod taal (Nederlands) aan de lerarenopleidingen. De peiling beoogt een beeld te geven van de frequentie, duur en aandacht voor het vakgebied taal zoals gedoceerd aan de lerarenopleiding naar inzicht van de betreffende vakdocenten Nederlands. De antwoorden worden anoniem verwerkt en zijn onder privacyregelgeving uitsluitend door de onderzoeker voor de duur van het onderzoek te herleiden tot opleidingsinstellingen. Na sluiting van het onderzoek medio mei 2022 is dit niet langer te herleiden. In de rapportage worden geen tot personen of instellingen te herleiden gegevens opgenomen. Nota bene: Mocht u in aanmerking willen komen voor een kans op een cadeaubon: zie aan het einde van de vragenlijst.

Het gaat om een peiling, die de actuele stand van zaken weergeeft zoals vakdocenten Nederlands aan de lerarenopleidingen deze zelf ervaren/weergeven. De peiling beoogt een beeld te geven van de frequentie, duur en aandacht voor het vakgebied taal zoals gedoceerd in de [voltijd lerarenopleidingen](#) aan de tweedegraads lerarenopleidingen. Vragen gaan in op wat u de afgelopen 12 maanden heeft gedoceerd op het gebied van vakinhoud en (vak)didactiek, en hoe u het niveau van de studenten inschat. Ook de rol van kennisbenutting in het curriculum komt aan de orde.

Deel 1: Vragen over achtergrond en beheersing Nederlands voor het voortgezet onderwijs

1. Aan welke onderwijsinstelling bent u verbonden?

Christelijke Hogeschool Windesheim Almere

Christelijke Hogeschool Windesheim Zwolle

Driestar Educatief Gouda

Fontys Hogeschool Eindhoven

Fontys Hogeschool Veghel

Fontys Hogeschool 's-Hertogenbosch

Fontys Hogeschool Sittard

Fontys Hogeschool Tilburg

Fontys Hogeschool Venlo

Hogeschool Rotterdam

HU - Amersfoort

HU - Utrecht

Hogeschool van Amsterdam

HAN - Arnhem

HAN - Nijmegen

NHL Stenden Hogeschool Assen

NHL Stenden Hogeschool Emmen

NHL Stenden Hogeschool Groningen

NHL Stenden Hogeschool Leeuwarden

NHL Stenden Hogeschool Meppel

Anders, namelijk...

.....

2. Geeft u op deze instelling les in Nederlands voor het voortgezet onderwijs?

ja, ik ben docent Nederlands

nee, anders namelijk...

.....

3. Hoeveel jaar heeft u al Nederlands bij deze onderwijsinstelling?

jaar

4. Heeft u al eerdere jaren gewerkt als docent Nederlands aan andere onderwijsinstellingen?

ja

nee

5. Hoeveel jaar heeft u Nederlands gegeven aan andere onderwijsinstellingen?

jaar

6. Ik geef les in de volgende jaren van de tweedegraads lerarenopleiding: meerdere antwoorden mogelijk

mogelijk

eerste jaar

tweede jaar

derde jaar

vierde jaar

7. Wat is uw laatst genoten vooropleiding?

vmbo/mavo

havo

vwo

mbo

hbo

wo (universitair)

PhD / doctoraat

8. Wat doet u om uw kennis over het vakgebied Nederlands op niveau te houden?

niets in het bijzonder

zelfstudie

ik maak gebruik van het aanbod daartoe vanuit de organisatie

ik volg nascholing

9. Doet u aan specifieke bijscholing met het oog op specifieke leerlinggroepen?

nee

ja

10. Welke bijscholing met het oog op specifieke leerlinggroepen doet u? meerdere antwoorden mogelijk

NT-2 onderwijs

differentiëren in het onderwijs

11. Klik hieronder per vraag een antwoord aan.

	ja, in ruime mate	deels, voldoende	deels, in geringe mate	nee
Vindt u dat u zelf bent opgeleid op basis van wetenschappelijke kennis die uit onderzoek is verkregen?				
Vindt u dat u Nederlands onderwijs op de tweedegraads lerarenopleiding geeft op basis van wetenschappelijke kennis verkregen uit onderzoek?				
Vindt u dat u voldoende tijd en ruimte krijgt vanuit uw organisatie voor bijscholing?				
Wordt doorlopende bijscholing en kennisbenutting actief bevorderd vanuit uw organisatie?				

Deel 2: Vragen over aanbod eigen vaardigheid student per inhoudelijk domein Nederlands in de tweedegraads lerarenopleiding

De volgende vragen gaan over de tijd die besteed wordt binnen de voltijd lerarenopleidingen aan het versterken van de eigen vaardigheid van studenten op verschillende domeinen op het gebied van Nederlands. Vragen over onderwijs in didactiek volgen in deel 3.

12. Hoeveel aandacht besteedt u gemiddeld in uw lessen in het eerste leerjaar aan het verbeteren van de eigen vaardigheid van de student op de volgende gebieden:

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
mondelijke taalvaardigheid en presenteren									
luister- en kijkvaardigheid									
documenteren									
schrijfvaardigheid									
zinsontleden									
woordbenoemen									
fictie/literatuur									
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)									

13. Hoeveel aandacht besteedt u gemiddeld in uw lessen in het tweede leerjaar aan het verbeteren van de eigen vaardigheid van de student op de volgende gebieden:

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
mondelijke taalvaardigheid en presenteren									
luister- en kijkvaardigheid									
documenteren									
schrijfvaardigheid									
zinsontleden									
woordbenoemen									
fictie/literatuur									
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)									

14. Hoeveel aandacht besteedt u gemiddeld in uw lessen in het derde leerjaar aan het verbeteren van de eigen vaardigheid van de student op de volgende gebieden:

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
mondelijke taalvaardigheid en presenteren									
luister- en kijkvaardigheid									
documenteren									
schrijfvaardigheid									
zinsontleden									
woordbenoemen									
fictie/literatuur									
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)									

15. Hoeveel aandacht besteedt u gemiddeld in uw lessen in het vierde leerjaar aan het verbeteren van de eigen vaardigheid van de student op de volgende gebieden:

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
mondelijke taalvaardigheid en presenteren									
luister- en kijkvaardigheid									
documenteren									
schrijfvaardigheid									
zinsontleden									
woordbenoemen									
fictie/literatuur									
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)									

16. Hoeveel procent van de studenten per jaar beheerst naar uw globale inzicht de volgende vaardigheden op het niveau van een startbekwame leraar op moment van afstuderen?

	0 - 20%	21 - 40%	41 - 60%	61 - 80%	81 - 100%	weet ik niet
mondelijke taalvaardigheid en presenteren						
luister- en kijkvaardigheid						
documenteren						
schrijfvaardigheid						
zinsontleden						
woordbenoemen						
fictie/literatuur						
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)						

17. Wordt er volgens u over het geheel genomen voldoende aandacht besteed aan Nederlands in het curriculum van de tweedegraads lerarenopleiding om studenten op de volgende onderdelen te laten afstuderen op een startbekwaam niveau?

	bij lange na niet genoeg	niet genoeg	neutraal	genoeg	meer dan genoeg	weet ik niet
mondelijke taalvaardigheid en presenteren						
luister- en kijkvaardigheid						
documenteren						
schrijfvaardigheid						
zinsontleden						
woordbenoemen						
fictie/literatuur						
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)						

Een belangrijk onderdeel van de lerarenopleiding Nederlands vormt het schrijven van teksten in werkstukken (alle jaren) en de afstudeerscriptie (derde jaar en/of eindjaar).

18. Vindt er afstemming plaats met u of andere vakdocenten Nederlands over het schrijven van werkstukken door docenten van *andere* lerarenopleidingen (zaakvakken)?

doorlopend

vaak (4 keer per jaar)

soms (2 keer per jaar)

zelden (1 keer per jaar)

nooit

19. Hoeveel tijd is in het rooster/curriculum toegeschreven aan het begeleiden van een afstudeerscriptie door een docent?

uren

20. In hoeverre vindt er afstemming plaats met u of andere vakdocenten Nederlands over het schrijven van de eindschriftie?

doorlopend

vaak (4 keer per jaar)

soms (2 keer per jaar)

zelden (1 keer per jaar)

nooit

21. Welke extra activiteiten vinden er plaats voor studenten met betrekking tot het schrijven van de scriptie? meerdere antwoorden toegestaan

schrijfcurcus

scriptiebegeleiding door derden (anders dan de vakdocent Nederlands)

anders, namelijk...

.....

geen

22. In welke mate is aanwezigheid van studenten hierbij verplicht?

bijna altijd

vaak

soms

zelden

nooit

Deel 3: Vragen over aanbod didactiek per domein Nederlands

De volgende vragen gaan over dezelfde domeinen binnen de voltijd lerarenopleiding Nederlands, nu op het vlak van de didactiek. Didactiek gaat over het professioneel handelen van de leraar en hoe de leraar ervoor zorgt dat de leerling leert. Denk aan duidelijk uit kunnen leggen, het kiezen van de juiste methodes, omgaan met vragen, aanleren van verschillende werkvormen, differentiëren, etc. Nederlands didactiek vergt onder meer denken in doorlopende leerlijnen, inzet van context, gebruiken van voorbeelden, en het flexibel tussen niveaus kunnen wisselen.

23. Hoeveel uur besteedt u in uw lessen in het eerste leerjaar gemiddeld aan het bijbrengen en oefenen van didactische vaardigheid van de student op de volgende gebieden.

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
mondelijke taalvaardigheid en presenteren									
luister- en kijkvaardigheid									
documenteren									
schrijfvaardigheid									
leesvaardigheid									
zinsontleden									
woordbenoemen									
fictie/literatuur									
Andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)									

24. Hoeveel uur besteedt u in uw lessen in het tweede leerjaar gemiddeld aan het bijbrengen en oefenen van didactische vaardigheid van de student op de volgende gebieden.

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
mondelijke taalvaardigheid en presenteren									
luister- en kijkvaardigheid									
documenteren									
schrijfvaardigheid									
leesvaardigheid									
zinsontleden									
woordbenoemen									
fictie/literatuur									
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)									

25. Hoeveel uur besteedt u in uw lessen in het derde leerjaar gemiddeld aan het bijbrengen en oefenen van didactische vaardigheid van de student op de volgende gebieden.

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
mondelijke taalvaardigheid en presenteren									
luister- en kijkvaardigheid									
documenteren									
schrijfvaardigheid									
leesvaardigheid									
zinsontleden									
woordbenoemen									
fictie/literatuur									
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)									

26. Hoeveel uur besteedt u in uw lessen in het vierde leerjaar gemiddeld aan het bijbrengen en oefenen van didactische vaardigheid van de student op de volgende gebieden.

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
mondelijke taalvaardigheid en presenteren									
luister- en kijkvaardigheid									
documenteren									
schrijfvaardigheid									
leesvaardigheid									
zinsontleden									
woordbenoemen									
fictie/literatuur									
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)									

27. Het aandeel van de studenten dat qua didactische vaardigheid startbekwaam is op het moment van afstuderen is per domein:

	0 - 20%	21 - 40%	41 - 60%	61 - 80%	81 - 100%	weet ik niet
mondelijke taalvaardigheid en presenteren						
luister- en kijkvaardigheid						
documenteren						
schrijfvaardigheid						
leesvaardigheid						
zinsontleden						
woordbenoemen						
fictie/literatuur						
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)						

28. Wordt er volgens u over het geheel genomen genoeg aandacht besteed in het rooster/curriculum van de tweedegraads lerarenopleiding om studenten op een startbekwaam niveau af te laten studeren op het gebied van didactische vaardigheden op de volgende vlakken?

	bij lange na niet genoeg	niet genoeg	neutraal	genoeg	meer dan genoeg	weet ik niet
mondelijke taalvaardigheid en presenteren						
luister- en kijkvaardigheid						
documenteren						
schrijfvaardigheid						
leesvaardigheid						
zinsontleden						
woordbenoemen						
fictie/literatuur						
andere taalbeschouwelijke onderwerpen (fonologie, fonetiek, psycholinguïstiek, etc.)						

Deel 4: Verdiepende vragen over het aanbod door vakdocenten Nederlands aan de tweedegraads lerarenopleiding

A. Differentiatie De volgende vragen gaan in op wat er aan uw onderwijsinstelling wordt meegegeven op het vlak van differentiatie met het oog op kansengelijkheid. Onder differentiatie verstaan we didactische vaardigheden specifiek gericht op het inspelen op verschillende onderwijsbehoeften. Zoals leerlingen met een andere thuistaal dan Nederlands, leerlingen op scholen met economische achterstanden/ een gewichtenregeling, of leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte passend onderwijs. Voorbeelden hiervan zijn de inzet van clustering, langere instructie, meer leertijd, etc..

29. Geef bij de volgende vormen van differentiatie aan hoe de aandacht hiervoor aan uw onderwijsinstelling door u als vakdocent Nederlands wordt ingeschat. Binnen de opleiding is er voldoende aandacht voor...

	zeer mee oneens	mee oneens	niet mee eens / niet mee oneens	mee eens	zeer mee eens	weet ik niet
hoe leraren moeten inspelen op onderwijsbehoeften van verschillende leerlingengroepen in het algemeen						
het systematisch monitoren van voortgang van leerlingen						
het afstemmen van leerstof op verschillen tussen leerlingen						
het afstemmen van didactiek op verschillen tussen leerlingen						
het afstemmen van leerdoelen op verschillen tussen leerlingen						
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in leervermogen						

het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in cultuur						
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in gedrag/sociaal-emotionele ontwikkeling						
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in taalvaardigheid in het Nederlands						
het afstemmen met het samenwerkingsverband wanneer er problemen spelen						
het afstemmen met jeugdhulp-specialisten wanneer er sprake is van bepaalde special needs						

B. Aansluiting met andere vakken Taalontwikkelen vakonderwijs is een term die gebruikt wordt om aan te geven dat taalonderwijs de mogelijkheden benut die zaakvaklessen bieden voor het werken aan taalvaardigheid en vooral ook aan het uitbreiden van de woordenschat. In feite gaat het om een curriculumbrede uitbreiding van inhoud (schrijfvaardigheid, leesvaardigheid, tekstproductie, tekstbegrip) en didactiek (begeleiden bij lezen en schrijven). Wanneer intentioneel woordenschatonderwijs gecombineerd wordt met vakonderwijs, zullen zowel de taalontwikkeling als de kennisontwikkeling binnen dat vak daar wel bij varen. Binnen het onderwijs wordt zodoende van elke docent of in elk vak een inspanning gevraagd om bij te dragen aan de taalvaardigheid van leerlingen. De volgende vragen gaan hierover: Is er aansluiting tussen de lerarenopleiding Nederlands en lerarenopleidingen van andere vakken bij uw onderwijsinstelling?

30. Overleg tussen vakdocenten Nederlands en andere vakdocenten aan uw onderwijsinstelling. Is er regelmatig overleg met docenten van andere lerarenopleidingen (zaakvakken) over de rol van taalgericht vakonderwijs binnen het onderwijs?

doorlopend

vaak (4 keer per jaar)

soms (2 keer per jaar)

zelden (1 keer per jaar)

nooit

helemaal niet van toepassing

niet van toepassing

niet belangrijk/niet onbelangrijk

enigszins van toepassing

helemaal van toepassing

C. Kennisbenutting De volgende vragen gaan over de kennisbenutting binnen de tweedegraads lerarenopleiding. Kennisbenutting in het onderwijs aan de lerarenopleiding is zowel algemeen (met name didactisch) als vakspecifiek bedoeld. Hiermee wordt bedoeld op het benutten van literatuur en experts om het eigen didactische repertoire uit te breiden en bij te houden. Klik aan welke beschrijving voor u het meest van toepassing is

32. Onderzoekskennis benutten in het curriculum

Alleen in onderzoekslessen is er expliciet aandacht voor het gebruiken en benutten van kennis uit onderzoek (literatuur zoeken en gebruiken). Andere docenten Nederlands hebben hier weinig oog voor.

In alle onderdelen van het curriculum inclusief Nederlands maken docenten gebruik van hoogwaardige kennis uit onderzoek. Het is geen expliciet aandachtspunt in de doelen en beoordeling van studenten (behalve bij onderzoek).

In alle onderdelen van het curriculum inclusief Nederlands is er aandacht voor het gebruiken en benutten van onderzoekskennis, zowel in de doelen, de leeromgeving als in de beoordeling.

Docenten geven studenten hierop systematisch ontwikkelingsgerichte feedback en verwerken recente, hoogwaardige kennis in hun aanbod.

33. Voorbeeldrol docenten

Docenten Nederlands zijn zich niet bewust van hun voorbeeldrol wat betreft het benutten van kennis (literatuur).

Docenten Nederlands zijn zich bewust van hun voorbeeldrol wat betreft het benutten van kennis (literatuur), maar hier is niet structureel aandacht voor.

Docenten Nederlands vervullen een voorbeeldrol door hun onderwijsaanbod expliciet te onderbouwen en te laten zien hoe ze literatuur kritisch gebruiken.

34. Onderbouwd handelen

Bij het ontwerpen en ontwikkelen van een cursus/module wordt incidenteel literatuur geraadpleegd door docenten Nederlands.

Om te komen tot besluiten bij het ontwerpen en ontwikkelen van een cursus/module maken docenten Nederlands gebruik van enkele artikelen.

Om te komen tot besluiten bij het ontwerpen en ontwikkelen van een cursus/module voeren docenten Nederlands een gedegen literatuurstudie uit.

35. Professionele ontwikkeling

Professionalisering vindt vooral plaats tijdens studiedagen. De eigen professionalisering wordt overgelaten aan de docenten zelf.

Naast teamprofessionalisering worden docenten gestimuleerd om eigen leerdoelen te formuleren. In de gesprekscyclus is hier aandacht voor.

Naast teamprofessionalisering hebben alle docenten persoonlijke doelen voor hun professionele ontwikkeling. Deze doelen zijn afgestemd op de organisatieontwikkeling en worden regelmatig geëvalueerd en bijgesteld.

36. Expertise van docenten benutten

Taken worden verdeeld op basis van voorkeuren en tijd.

Er wordt incidenteel of regelmatig door teamleden onderling overlegd om de expertise van een collega te benutten. Dit gebeurt niet systematisch.

Teamleiders kennen de expertises en ambities van docenten. Bij de verdeling van taken wordt hiermee rekening gehouden.

Alle teamleden kennen elkaars expertise en ambities en de expertises van lectoren. Bij de inrichting van het werk wordt optimaal gebruikgemaakt van de verschillende expertises en wordt bekeken hoe op ambities kan worden ingespeeld.

37. Expertise van buiten benutten

Expertise van buiten de organisatie wordt incidenteel ingezet, bijvoorbeeld op studiedagen.

Het team maakt regelmatig gebruik van expertise van andere opleidingen of van externe experts, bijvoorbeeld bij onderwijsontwikkeling.

Het team onderhoudt nauwe contacten met experts van andere opleidingen en andere (kennis-)instellingen, die hen regelmatig voorzien van kennis en van feedback.

38. Vakliteratuur bijhouden

Docenten Nederlands en teamleiders van de tweedegraads lerarenopleiding lezen incidenteel vakliteratuur.

Docenten Nederlands en teamleiders van de tweedegraads lerarenopleiding lezen regelmatig vakliteratuur over hun eigen vak. Enkele docenten bezoeken conferenties. Kennis wordt weinig gedeeld.

Alle docenten Nederlands van de tweedegraads lerarenopleiding houden vakliteratuur bij (over hun vak en onderwijskundige literatuur) en bezoeken regelmatig conferenties. Deze kennis wordt binnen het team structureel gedeeld.

39. Zijn er door organisatie verstrekte abonnementen op vakbladen met betrekking tot Nederlands (en didactiek)?

weet ik niet

nee

ja, zoals...

.....

40. Bent u zelf geabonneerd op een vakblad op het vakterrein Nederlands?

nee

ja, namelijk...

.....

Uw antwoorden zijn geregistreerd! Hartelijk dank dat u de tijd genomen hebt om deze vragenlijst in te vullen. Verloting Onder de respondenten worden 10 bonnen verloot van 50 euro. Als u mee wilt doen aan de verloting, volg dan deze link om uw emailadres op te geven.

3 Aanbod Wiskunde aan de tweedegraads lerarenopleiding

3.1 Achtergrond Docent

Tabel 0.1 Achtergrondkenmerken (N=9)

	N	Gemiddelde	Standaarddeviatie	Min-Max
Aantal jaar werkzaam bij huidige onderwijsinstelling	9	11.12	5.60	1-21
Aantal jaar werkzaam geweest bij andere onderwijsinstelling	9	17.06	12.54	1-33
			N	%
Werkzaam in jaar 1			6	63%
Werkzaam in jaar 2			8	89%
Werkzaam in jaar 3			9	100%
Werkzaam in jaar 4			7	75%
Vooropleiding				
hbo			3	32%
wo (universitair)			6	68%

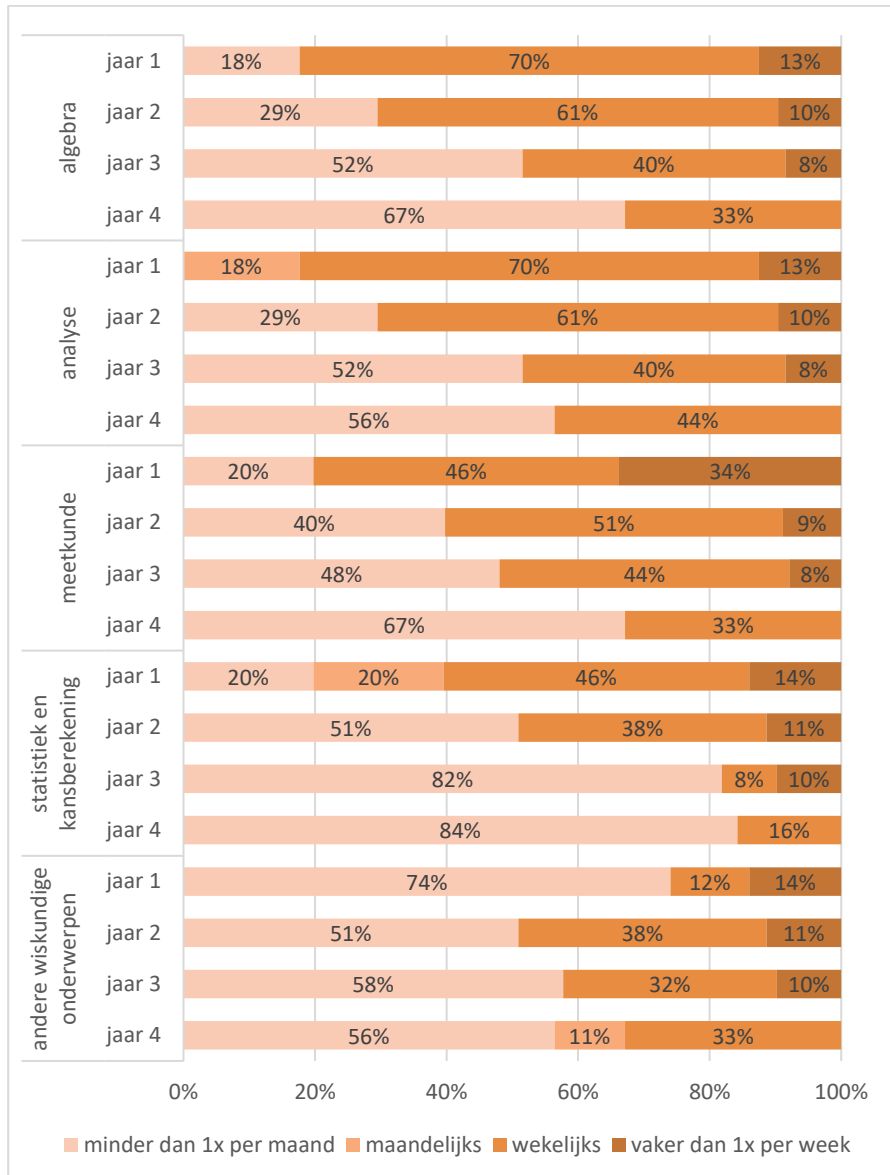
Tabel 0.2 Wat doet u om uw kennis over Wiskunde in het basisonderwijs op niveau te houden? (N=9)

	N	%
Zelfstudie	4	48%
Ik maak gebruik van het aanbod daartoe vanuit de organisatie	0	0%
Ik volg nascholing	2	21%
Niets in het bijzonder	3	31%
	N	%
Doet aan specifieke bijscholing met het oog op specifieke leerlinggroepen	3	39%
	N	%
NT-2 Onderwijs	0	0%
Differentieren in het onderwijs	3	83%
Omgaan met speciale leerbehoeften (passend onderwijs)	1	17%

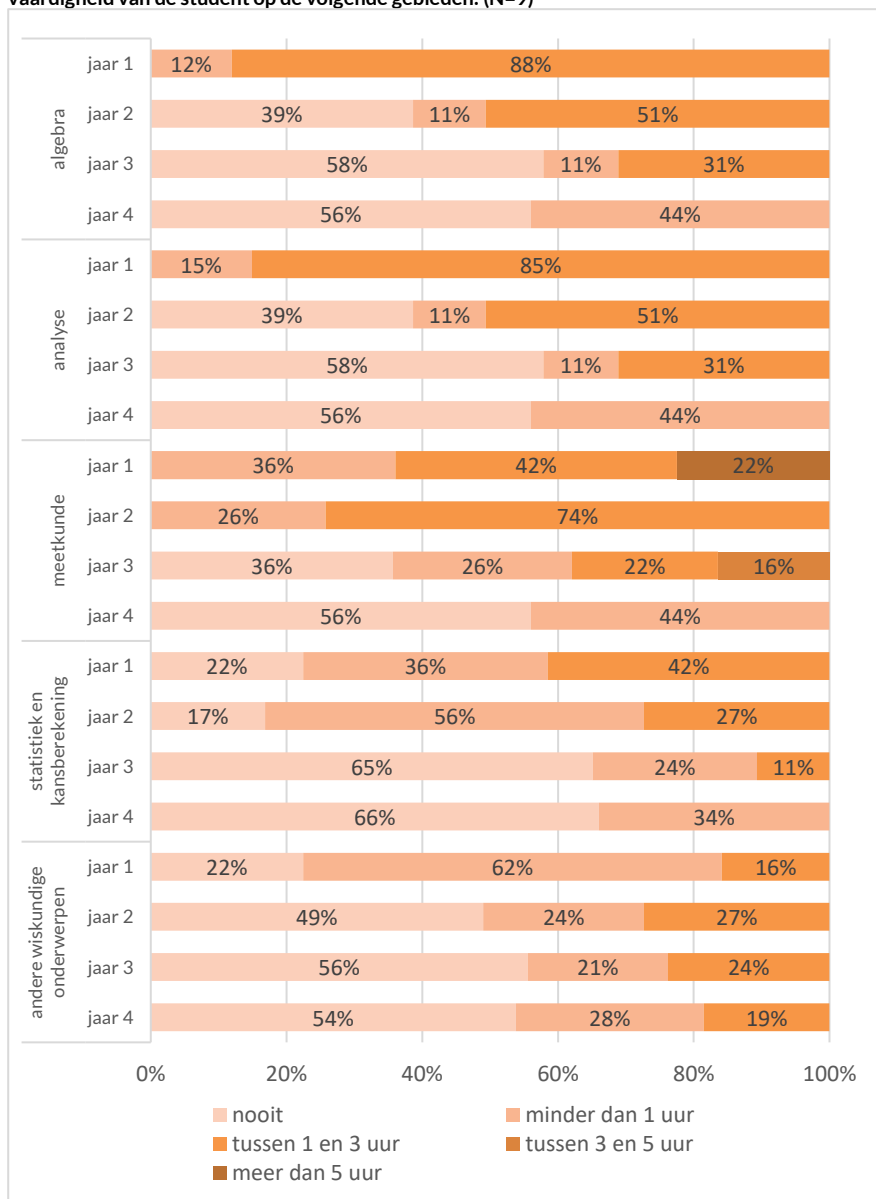
Tabel 0.3 Schatting eigen vaardigheid docent Wiskunde aan de tweedegraads lerarenopleiding (N=9)

	nee	deels, in geringe mate	deels, voldoende	ja, in ruime mate
Vindt u dat u zelf bent opgeleid op basis van wetenschappelijke kennis die uit onderzoek is verkregen?	0%	24%	48%	27%
Vindt u dat wiskundeonderwijs op de tweedegraads lerarenopleiding geeft op basis van wetenschappelijke kennis verkregen uit onderzoek?	0%	18%	31%	51%
Vindt u dat u voldoende tijd en ruimte krijgt vanuit uw organisatie voor bijscholing?	7%	39%	35%	19%
Wordt doorlopende bijscholing en kennisbenutting actief bevorderd vanuit uw organisatie?	24%	19%	37%	19%

Figuur 0.1 Aandacht besteed aan verbeteren eigen vaardigheid student (N=9)

Figuur 0.2 Hoeveel aandacht besteedt u gemiddeld in uw lessen aan het verbeteren van de eigen vaardigheid van de student op de volgende gebieden: (N=9)

Tabel 0.4 Schatting aandeel studenten van de tweedegraads lerarenopleiding Wiskunde startbekwaam niveau bij afstuderen (N=9)

	0 - 20%	21 - 40%	41 - 60%	61 - 80%	81 - 100%	weet ik niet
algebra	13%	0%	0%	56%	31%	38%
analyse	13%	0%	0%	56%	31%	38%
meetkunde	13%	0%	38%	18%	31%	38%
statistiek en kansberekening	16%	0%	22%	36%	26%	50%
andere wiskundige onderwerpen	16%	0%	0%	71%	14%	50%

**procentpunten tellen niet op tot 100%, omdat optie 'weet ik niet' niet is meegenomen in de berekening*

Tabel 0.5 Schatting voldoende aandacht voor Wiskunde in rooster/curriculum om studenten op startbekwaam niveau af te laten studeren (N=9)

	bij lange na niet genoeg	niet genoeg	neutraal	genoeg	meer dan genoeg	weet ik niet
algebra	0%	0%	0%	79%	21%	0%
analyse	0%	0%	0%	79%	21%	0%
meetkunde	0%	0%	0%	72%	28%	0%
statistiek en kansberekening	0%	0%	0%	92%	8%	7%
andere wiskundige onderwerpen	0%	0%	7%	79%	15%	0%

**procentpunten tellen niet op tot 100%, omdat optie 'weet ik niet' niet is meegenomen in de berekening*

Tabel 0.6 Schatting afstemming Wiskunde met andere vakken (N=9)

	nooit	zelden (1 keer per jaar)	soms (2 keer per jaar)	vaak (4 keer per jaar)	doorlopend
Vindt er afstemming plaats met u of anderen door andere vakdocenten Wiskunde over de toepassing van wiskunde in andere vakken?	0%	74%	19%	7%	0%
In hoeverre vindt er afstemming plaats met u of andere vakdocenten Wiskunde over het uitvoeren van (mathematisch) onderzoek voor de eindscriptie?	11%	7%	18%	25%	39%
Is er regelmatig overleg met andere docenten over de rol van taalgericht vakonderwijs binnen het wiskundeonderwijs?	22%	13%	51%	13%	0%

Tabel 0.7 In mijn lessen aan studenten besteed ik expliciet aandacht aan de rol van taalgericht vakonderwijs bij Wiskunde (N=9)

helemaal niet van toepassing	niet van toepassing	niet belangrijk / niet onbelangrijk	enigszins van toepassing	helemaal van toepassing
0%	0%	0%	46%	44%

Tabel 0.8 Hoeveel tijd is in het rooster/curriculum toegeschreven aan het begeleiden van een afstudeerscriptie/onderzoek door een Wiskundedocent? (N=9)

	Gemiddelde	Standaarddeviatie	Min-Max
Aantal uur voor scriptiebegeleiding	13	6	0-20

Tabel 0.9 Extra activiteiten rondom scriptie (N=9)

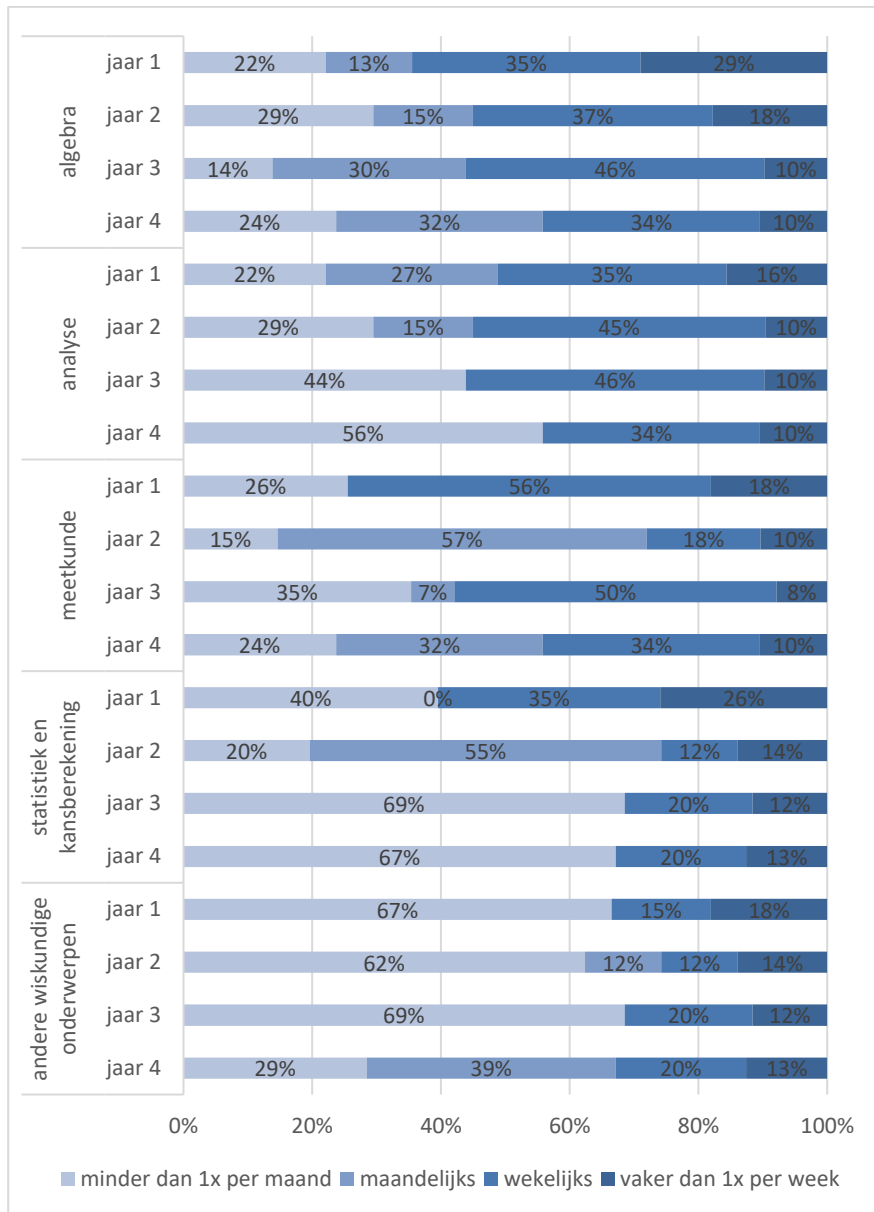
	N	%
Scriptiebegeleiding door derden	0	0%
Statistiek cursus	0	0%
Anders:		
<ul style="list-style-type: none"> • algemene voorlichtingsbijeenkomsten, • aandacht voor onderzoek en statistiek in modules van eerdere jaren van de opleiding 	7	78%
Geen	2	22%

Tabel 0.10 Verplichting extra activiteiten rondom scriptie (N=9)

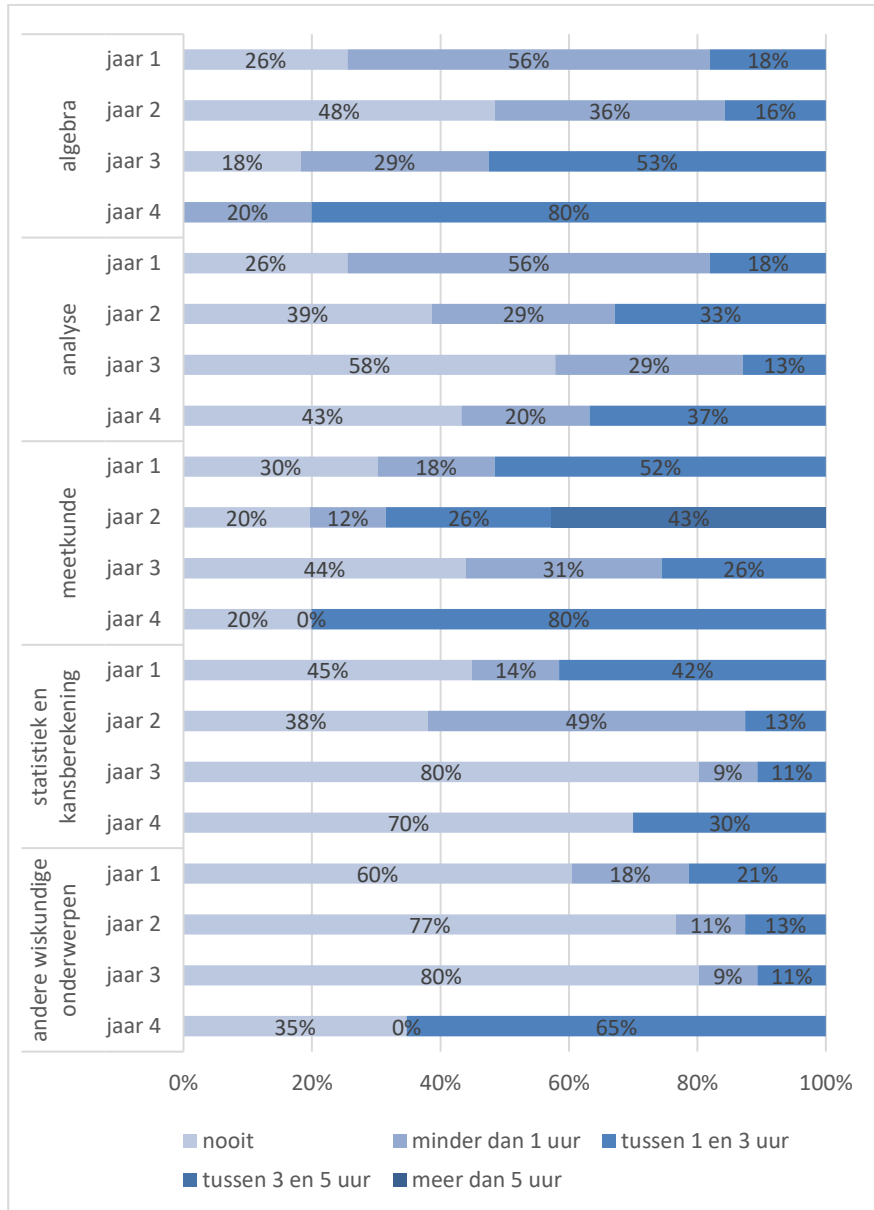
	nooit	zelden	soms	vaak	bijna altijd
In welke mate is aanwezigheid van studenten hierbij verplicht?	44%	0%	13%	7%	15%

3.2 Vakdidactische vaardigheid

Figuur 0.3 Aandacht besteed aan bijbrengen en oefenen wiskundendidactiek student tweedegraads lerarenopleiding (N=9)

Figuur 0.4 Schatting vaardigheden studenten van tweedegraads lerarenopleiding op startbekwaam niveau bij afstuderen (N=9)

Tabel 0.11 Schatting aandeel studenten van de tweedegraads lerarenopleiding Wiskunde vakdidactisch startbekwaam niveau bij afstuderen (N=9)

	0 - 20%	21 - 40%	41 - 60%	61 - 80%	81 - 100%	weet ik niet
algebra	0%	28%	24%	26%	22%	13%
analyse	28%	0%	24%	26%	22%	13%
meetkunde	0%	28%	15%	35%	22%	13%
statistiek en kansberekening	33%	0%	0%	41%	26%	26%
andere wiskundige onderwerpen	33%	0%	11%	47%	9%	26%

**procentpunten tellen niet op tot 100%, omdat optie 'weet ik niet' niet is meegenomen in de berekening*

Tabel 0.12 Schatting voldoende aandacht besteed in rooster/curriculum wiskundedidactiek van de tweedegraads lerarenopleiding om op startbekwaam niveau af te studeren? (N=9)

	bij lange na niet genoeg	niet genoeg	neutraal	genoeg	meer dan genoeg	weet ik niet
algebra	0%	0%	26%	59%	16%	7%
analyse	0%	0%	35%	44%	21%	31%
meetkunde	0%	0%	24%	62%	15%	0%
statistiek en kansrekening	0%	30%	14%	38%	18%	19%
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc.)	0%	0%	40%	35%	26%	44%

**procentpunten tellen niet op tot 100%, omdat optie 'weet ik niet' niet is meegenomen in de berekening*

3.3 Differentiatie naar leerlinggroepen

Tabel 0.13 Geef bij de volgende vormen van differentiatie aan hoe de aandacht hiervoor aan uw lerarenopleiding door u als vakdocent Wiskunde wordt ingeschat. Binnen de opleiding is er voldoende aandacht voor...(N=9)

	zeer mee oneens	mee oneens	niet mee eens / niet mee oneens	mee eens	zeer mee eens	weet ik niet
hoe leraren moeten inspelen op onderwijsbehoeften van verschillende leerlingengroepen in het algemeen	0%	0%	0%	66%	34%	7%
het systematisch monitoren van voortgang van leerlingen	0%	19%	26%	47%	8%	7%
het afstemmen van leerstof op verschillen tussen leerlingen	0%	0%	12%	80%	8%	7%
het afstemmen van didactiek op verschillen tussen leerlingen	0%	0%	26%	66%	8%	7%
het afstemmen van leerdoelen op verschillen tussen leerlingen	0%	0%	26%	66%	8%	7%
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in leervermogen	0%	0%	20%	66%	14%	44%
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in cultuur	12%	0%	59%	21%	8%	7%
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in gedrag/sociaal-emotionele ontwikkeling	16%	0%	28%	35%	21%	31%
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in taalvaardigheid in het Nederlands	0%	12%	45%	34%	8%	7%
het afstemmen met het samenwerkingsverband wanneer er problemen spelen	29%	0%	29%	32%	10%	18%
het afstemmen met jeugdhulpverleners wanneer er sprake is van bepaalde special needs	38%	0%	33%	21%	8%	7%

*procentpunten tellen niet op tot 100%, omdat optie 'weet ik niet' niet is meegenomen in de berekening

3.4 Kennisbenutting

Tabel 0.14 Kennisbenutting op de tweedegraads lerarenopleiding (gebruik van wetenschappelijke literatuur / experts om het eigen (didactische) repertoire uit te breiden en bij te houden (N=9)

	N	%
Onderzoekskennis benutten in het curriculum		
Alleen in onderzoekslessen is er expliciet aandacht voor het gebruiken en benutten van kennis uit onderzoek (literatuur zoeken en gebruiken). Andere Wiskundedocenten hebben hier weinig oog voor.	1	6,7%
In alle onderdelen van het curriculum inclusief Wiskunde maken docenten gebruik van hoogwaardige kennis uit onderzoek. Het is geen expliciet aandachtspunt in de doelen en beoordeling van studenten (behalve bij onderzoek).	8	86,5%
In alle onderdelen van het curriculum inclusief Wiskunde is er aandacht voor het gebruiken en benutten van onderzoekskennis, zowel in de doelen, de leeromgeving als in de beoordeling. Docenten geven studenten hierop systematisch ontwikkelingsgerichte feedback en verwerken recente, hoogwaardige kennis in hun aanbod.	1	6,7%
Voorbeeldrol docenten		
Wiskundedocenten zijn zich niet bewust van hun voorbeeldrol wat betreft het benutten van kennis (literatuur).	0	0,0%
Wiskundedocenten zijn zich bewust van hun voorbeeldrol wat betreft het benutten van kennis (literatuur), maar hier is niet structureel aandacht voor.	5	59,2%
Wiskundedocenten vervullen een voorbeeldrol door hun onderwijsaanbod expliciet te onderbouwen en te laten zien hoe ze literatuur kritisch gebruiken.	4	40,8%
Onderbouwd handelen		
Bij het ontwerpen en ontwikkelen van een cursus/module wordt incidenteel literatuur geraadpleegd door Wiskundedocenten.	0	0,0%
Om te komen tot besluiten bij het ontwerpen en ontwikkelen van een cursus/module maken Wiskundedocenten gebruik van enkele artikelen.	7	79,4%
Om te komen tot besluiten bij het ontwerpen en ontwikkelen van een cursus/module voeren Wiskundedocenten een gedegen literatuurstudie uit.	2	20,6%

Professionele ontwikkeling		
Professionalisering vindt vooral plaats tijdens studiedagen. De eigen professionalisering wordt overgelaten aan de docenten zelf.	3	30,9%
Naast teamprofessionalisering worden docenten gestimuleerd om eigen leerdoelen te formuleren. In de gesprekscyclus is hier aandacht voor.	3	30,6%
Naast teamprofessionalisering hebben alle docenten persoonlijke doelen voor hun professionele ontwikkeling. Deze doelen zijn afgestemd op de organisatieontwikkeling en worden regelmatig geëvalueerd en bijgesteld.	3	38,5%
Expertise van docenten benutten		
Taken worden verdeeld op basis van voorkeuren en tijd.	0	0,0%
Er wordt incidenteel of regelmatig door teamleden onderling overlegd om de expertise van een collega te benutten. Dit gebeurt niet systematisch.	2	22,3%
Teamleiders kennen de expertises en ambities van docenten. Bij de verdeling van taken wordt hiermee rekening gehouden.	2	19,4%
Alle teamleden kennen elkaars expertise en ambities en de expertises van lectoren. Bij de inrichting van het werk wordt optimaal gebruikgemaakt van de verschillende expertises en wordt bekeken hoe op ambities kan worden ingespeeld.	5	58,3%
Expertise van buiten benutten		
Expertise van buiten de organisatie wordt incidenteel ingezet, bijvoorbeeld op studiedagen.	4	43,3%
Het team maakt regelmatig gebruik van expertise van andere opleidingen of van externe experts, bijvoorbeeld bij onderwijsontwikkeling.	2	17,9%
Het team onderhoudt nauwe contacten met experts van andere opleidingen en andere (kennis-)instellingen, die hen regelmatig voorzien van kennis en van feedback.	3	38,8%
Vakliteratuur bijhouden		
Wiskundedocenten en teamleiders lezen incidenteel vakliteratuur.	1	6,7%
Wiskundedocenten en teamleiders lezen regelmatig vakliteratuur over hun eigen vak. Enkele docenten bezoeken conferenties. Kennis wordt weinig gedeeld.	8	86,5%
Alle Wiskundedocenten houden vakliteratuur bij (over hun vak en onderwijskundige literatuur) en bezoeken regelmatig conferenties. Deze kennis wordt binnen het team structureel gedeeld.	1	6,7%

Tabel 0.15 Bent u zelf geabonneerd op een vakblad op het vakterrein Nederlands? (N=9)

	N	%
geabonneerd door organisatie	5	52%
zelf geabonneerd	7	82%

4 Vragenlijst Vakdocent Wiskunde aan de tweedegraads lerarenopleiding

Op verzoek van de Onderwijsraad onderzoekt Kohnstamm Instituut het aanbod taal en wiskunde zoals dat gegeven wordt op de lerarenopleidingen (pabo en tweedegraads lerarenopleidingen). Voor u ligt de vragenlijst voor tweedegraads lerarenopleiding Wiskunde, bedoeld voor vakdocenten Wiskunde die werkzaam zijn op de tweedegraads lerarenopleiding. Let op: Het peilen van hoe hbo-docenten het aanbod weergeven gaat niet om een beoordeling van het individuele functioneren van docenten of studenten, maar om een weergave van de huidige situatie zoals door de docenten zelf aangegeven ten aanzien van het aanbod Wiskunde aan de lerarenopleidingen. De antwoorden worden anoniem verwerkt en zijn onder privacyregelgeving uitsluitend door de onderzoeker voor de duur van het onderzoek te herleiden tot opleidingsinstellingen. In de rapportage worden geen tot personen of instellingen te herleiden gegevens opgenomen. Nota bene: Mocht u in aanmerking willen komen voor een kans op een cadeaubon: zie aan het einde van de vragenlijst. Het gaat om een peiling, die de actuele stand van zaken weergeeft zoals vakdocenten Wiskunde aan de lerarenopleidingen deze zelf ervaren/weergeven.

De peiling beoogt een beeld te geven van de frequentie, duur en aandacht voor het vakgebied taal zoals gedoceerd in de voltijd lerarenopleidingen aan de tweedegraads lerarenopleidingen. Vragen gaan in op wat u de afgelopen 12 maanden heeft gedoceerd op het gebied van vakinhoud en (vak)didactiek, en hoe u het niveau van de studenten inschat. Ook de rol van kennisbenutting in het curriculum komt aan de orde. productie & verwerking: Elion

Deel 1: Vragen over achtergrond en beheersing Wiskunde voor het voortgezet onderwijs

1. Aan welke onderwijsinstelling bent u verbonden?

Christelijke Hogeschool Windesheim Almere

Christelijke Hogeschool Windesheim Zwolle

Driestar Educatief Gouda

Fontys Hogeschool Eindhoven

Fontys Hogeschool Veghel

Fontys Hogeschool 's-Hertogenbosch

Fontys Hogeschool Sittard

Fontys Hogeschool Tilburg

Fontys Hogeschool Venlo

Hogeschool Rotterdam

HU - Amersfoort

HU - Utrecht

Hogeschool van Amsterdam

HAN - Arnhem

HAN - Nijmegen

NHL Stenden Hogeschool Assen

NHL Stenden Hogeschool Emmen

NHL Stenden Hogeschool Groningen

NHL Stenden Hogeschool Leeuwarden

NHL Stenden Hogeschool Meppel

Anders, namelijk...

.....

2. Geeft u op deze instelling les in Wiskunde voor het voortgezet onderwijs?

ja, ik ben docent Wiskunde

nee, anders namelijk...

.....

3. Hoeveel jaar geeft u al wiskunde bij deze onderwijsinstelling?

jaar

4. Heeft u al eerdere jaren gewerkt als docent Wiskunde aan andere onderwijsinstellingen?

ja

nee

5. Hoeveel jaar heeft u Wiskunde gegeven aan andere onderwijsinstellingen?

jaar

6. Ik geef les in de volgende jaren van de tweedegraads lerarenopleiding: meerdere antwoorden mogelijk

mogelijk

eerste jaar

tweede jaar

derde jaar

vierde jaar

7. Wat is uw laatst genoten vooropleiding?

vmbo/mavo

havo

vwo

mbo

hbo

wo (universitair)

PhD / doctoraat

8. Wat doet u om uw kennis over Wiskunde op niveau te houden?

niets in het bijzonder

zelfstudie

ik maak gebruik van het aanbod daartoe vanuit de organisatie

ik volg nascholing

9. Doet u aan specifieke bijscholing met het oog op specifieke leerlinggroepen?

nee

ja

10. Welke bijscholing met het oog op specifieke leerlinggroepen doet u?meerdere antwoorden mogelijk

NT-2 onderwijs

differentiëren in het onderwijs

omgaan met speciale leerbehoeften (passend onderwijs)

11. Klik hieronder per vraag een antwoord aan.

	ja, in ruime mate	deels, voldoende	deels, in geringe mate	nee
Vindt u dat u zelf bent opgeleid op basis van wetenschappelijke kennis die uit onderzoek is verkregen?				
Vindt u dat u uw wiskundeonderwijs op de tweedegraads lerarenopleiding geeft op basis van wetenschappelijke kennis verkregen uit onderzoek?				
Vindt u dat u voldoende tijd en ruimte krijgt vanuit uw organisatie voor bijscholing?				
Wordt doorlopende bijscholing en kennisbenutting actief bevorderd vanuit uw organisatie?				

Deel 2: Vragen over aanbod eigen vaardigheid student per inhoudelijk domein Wiskunde in de tweedegraads lerarenopleiding

De volgende vragen gaan over de tijd die besteed wordt binnen de voltijd lerarenopleidingen aan het versterken van de eigen vaardigheid van studenten op de verschillende domeinen binnen het wiskundeonderwijs. Vragen over onderwijs in didactiek volgen in deel 3.

12. Hoeveel aandacht besteedt u gemiddeld in uw lessen in het eerste leerjaar aan het verbeteren van de eigen vaardigheid van de student op de volgende gebieden:

						Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur	
algebra										
analyse										
meetkunde										
statistiek en kansrekening										
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc)										

13. Hoeveel aandacht besteedt u gemiddeld in uw lessen in het tweede leerjaar aan het verbeteren van de eigen vaardigheid van de student op de volgende gebieden:

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
algebra									
analyse									
meetkunde									
statistiek en kansrekening									
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc)									

14. Hoeveel aandacht besteedt u gemiddeld in uw lessen in het derde leerjaar aan het verbeteren van de eigen vaardigheid van de student op de volgende gebieden:

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
algebra									
analyse									
meetkunde									
statistiek en kansrekening									
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc)									

15. Hoeveel aandacht besteedt u gemiddeld in uw lessen in het vierde leerjaar aan het verbeteren van de eigen vaardigheid van de student op de volgende gebieden:

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
algebra									
analyse									
meetkunde									
statistiek en kansrekening									
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc)									

16. De specifieke gecijferdheid van de leraar wordt aangeduid als de professionele gecijferdheid. Een leraar zet de professionele gecijferdheid in voor het onderwijs aan leerlingen. Hoeveel procent van de studenten per jaar beheerst naar uw globale inzicht de volgende vaardigheden op het niveau van een (professioneel gecijferde) startbekwame leraar op moment van afstuderen?

	0 - 20%	21 - 40%	41 - 60%	61 - 80%	81 - 100%	weet ik niet
algebra						
analyse						
meetkunde						
statistiek en kansrekening						
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc)						

17. Wordt er volgens u over het geheel genomen voldoende aandacht besteed aan Wiskunde in het curriculum van de tweedegraads lerarenopleiding om studenten op de volgende onderdelen te laten afstuderen op een startbekwaam niveau?

	bij lange na niet genoeg	niet genoeg	neutraal	genoeg	meer dan genoeg	weet ik niet
algebra						
analyse						
meetkunde						
statistiek en kansrekening						
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc)						

18. Wiskunde/Statistiek kan met name bij de afstudeerscriptie een rol spelen bij het analyseren van de onderzoeksgegevens. Hoeveel tijd is in het rooster/curriculum toegeschreven aan het begeleiden van een afstudeerscriptie/onderzoek door een Wiskunde docent?

uren

19. In hoeverre vindt er afstemming plaats met u of andere vakdocenten Wiskunde over het uitvoeren van (mathematisch) onderzoek voor de eindschrijftie?

doorlopend

vaak (4 keer per jaar)

soms (2 keer per jaar)

zelden (1 keer per jaar)

nooit

20. Welke extra activiteiten vinden er plaats voor studenten met betrekking tot het uitvoeren van (mathematisch) onderzoek voor de scriptie? meerdere antwoorden toegestaan

statistiekcursus
statistiekbegeleiding door derden (anders dan de vakdocent Wiskunde)
anders, namelijk...

.....

geen

21. In welke mate is aanwezigheid van studenten hierbij verplicht?

bijna altijd

vaak

soms

zelden

nooit

Deel 3: Vragen over aanbod didactiek per domein Wiskunde

De volgende vragen gaan over dezelfde wiskundedomeinen binnen de voltijd lerarenopleidingen, nu op het vlak van de didactiek. Didactiek gaat over het professioneel handelen van de leraar en hoe de leraar ervoor zorgt dat de leerling leert. Denk aan duidelijk uit kunnen leggen, het kiezen van de juiste methodes, omgaan met vragen, aanleren van verschillende werkvormen, differentiëren, etc. Wiskundendidactiek vergt onder meer denken in doorlopende leerlijnen, inzet van context, gebruiken van voorbeelden en het flexibel tussen niveaus kunnen wisselen.

22. Hoeveel uur besteedt u in uw lessen in het eerste leerjaar gemiddeld aan het bijbrengen en oefenen van de wiskundendidactiek (als specifiek didactische vaardigheid) van de student op de volgende gebieden.

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
algebra									
analyse									
meetkunde									
statistiek en kansrekening									
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc)									

23. Hoeveel uur besteedt u in uw lessen in het tweede leerjaar gemiddeld aan het bijbrengen en oefenen van wiskundendidactiek van de student op de volgende gebieden.

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
algebra									
analyse									
meetkunde									
statistiek en kansrekening									
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc)									

24. Hoeveel uur besteedt u in uw lessen in het derde leerjaar gemiddeld aan het bijbrengen en oefenen van de wiskundendidactiek van de student op de volgende gebieden.

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
algebra									
analyse									
meetkunde									
statistiek en kansrekening									
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc)									

25. Hoeveel uur besteedt u in uw lessen in het vierde leerjaar gemiddeld aan het bijbrengen en oefenen van de wiskundendidactiek van de student op de volgende gebieden.

					Gemiddeld aantal uur dat u hier wekelijks aan besteedt				
	minder dan 1x per maand	maandelijks	wekelijks	vaker dan 1x per week	1 nooit	2 minder dan 1 uur	3 tussen 1 en 3 uur	4 tussen 3 en 5 uur	5 meer dan 5 uur
algebra									
analyse									
meetkunde									
statistiek en kansrekening									
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc)									

26. Het aandeel van de studenten dat wiskundendidactisch startbekwaam is op het moment van afstuderen is per domein:

	0 - 20%	21 - 40%	41 - 60%	61 - 80%	81 - 100%	weet ik niet
algebra						
analyse						
meetkunde						
statistiek en kansrekening						
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc)						

27. Wordt er volgens u over het geheel genomen genoeg aandacht besteed in het rooster/curriculum van de tweedegraads lerarenopleiding om studenten op een startbekwaam niveau af te laten studeren op het gebied van wiskundendidactiek op de volgende vlakken?

	bij lange na niet genoeg	niet genoeg	neutraal	genoeg	meer dan genoeg	weet ik niet
algebra						
analyse						
meetkunde						
statistiek en kansrekening						
andere wiskundige onderwerpen (matrixrekening, grafentheorie, lineair programmeren, etc)						

Deel 4: Verdiepende vragen over het aanbod door vakdocenten Wiskunde aan tweedegraads lerarenopleiding

A. Differentiatie De volgende vragen gaan in op wat er aan uw onderwijsinstelling wordt meegegeven op het vlak van differentiatie met het oog op kanselijkheid. Onder differentiatie verstaan we didactische vaardigheden specifiek gericht op het inspelen op verschillende onderwijsbehoeften. Zoals leerlingen met een andere thuistaal dan Nederlands, leerlingen op scholen met economische achterstanden/ een gewichtenregeling, of leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte passend onderwijs. Voorbeelden hiervan zijn de inzet van clustering, langere instructie, meer leertijd, etc.

28. Geef bij de volgende vormen van differentiatie aan hoe de aandacht hiervoor aan uw onderwijsinstelling door u als vakdocent Wiskunde wordt ingeschat. Binnen de opleiding is er voldoende aandacht voor...

	zeer mee oneens	mee oneens	niet mee eens / niet mee oneens	mee eens	zeer mee eens	weet ik niet
hoe leraren moeten inspelen op onderwijsbehoeften van verschillende leerlingengroepen in het algemeen						
het systematisch monitoren van voortgang van leerlingen						
het afstemmen van leerstof op verschillen tussen leerlingen						
het afstemmen van didactiek op verschillen tussen leerlingen						

het afstemmen van leerdoelen op verschillen tussen leerlingen						
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in leervermogen						
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in cultuur						
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in gedrag/social-emotionele ontwikkeling						
het afstemmen van onderwijs met betrekking tot verschillen in taalvaardigheid in het Nederlands						
het afstemmen met het samenwerkingsverband wanneer er problemen spelen						
het afstemmen met jeugdhulpspecialisten wanneer er sprake is van bepaalde special needs						

B. Aansluiting met andere vakken

29. Gecijferdheid en wiskundig redeneren is ook onderdeel van andere vakdomeinen. Is er op de tweedegraads lerarenopleiding aandacht voor de rol van Wiskunde in andere vakken zodanig dat wiskunde ook in de andere vakken aan de orde komt?

Ja

Nee

30. Vindt er afstemming plaats met u door vakdocenten van lerarenopleidingen die zich richten op *andere* vakken, over de toepassing van wiskunde in andere vakken?

doorlopend

vaak (4 keer per jaar)

soms (2 keer per jaar)

zelden (1 keer per jaar)

nooit

31. Overleg tussen vakdocenten Wiskunde en vakdocenten Nederlands aan uw onderwijsinstelling. Is er regelmatig overleg met andere docenten (zoals een vakdocent Nederlands) over rol van taalgericht vakonderwijs binnen het wiskundeonderwijs?

doorlopend

vaak (4 keer per jaar)

soms (2 keer per jaar)

zelden (1 keer per jaar)

nooit

32. Lesgeven over het belang van taalgericht vakonderwijs aan studenten. In mijn lessen aan studenten besteed ik expliciet aandacht aan de rol van taalgericht vakonderwijs bij Wiskunde (denk aan het bijbrengen van vakspecifieke woordenschat, rol van taal bij het maken van verhaaltjessommen)?

helemaal niet van toepassing

niet van toepassing

niet belangrijk/niet onbelangrijk

enigszins van toepassing

helemaal van toepassing

C. Kennisbenutting De volgende vragen gaan over de kennisbenutting binnen de tweedegraads lerarenopleiding. Kennisbenutting in het onderwijs aan de lerarenopleiding is zowel algemeen (met name didactisch) als vakspecifiek bedoeld (wiskundedidactiek). Hiermee wordt bedoeld op het benutten van literatuur en experts om het eigen didactische repertoire uit te breiden en bij te houden. Klik aan welke beschrijving voor u het meest van toepassing is.

33. Onderzoekskennis benutten in het curriculum

Alleen in onderzoekslessen is er expliciet aandacht voor het gebruiken en benutten van kennis uit onderzoek (literatuur zoeken en gebruiken). Andere Wiskundedocenten hebben hier weinig oog voor.

In alle onderdelen van het curriculum inclusief Wiskunde maken docenten gebruik van hoogwaardige kennis uit onderzoek. Het is geen expliciet aandachtspunt in de doelen en beoordeling van studenten (behalve bij onderzoek).

In alle onderdelen van het curriculum inclusief Wiskunde is er aandacht voor het gebruiken en benutten van onderzoekskennis, zowel in de doelen, de leeromgeving als in de beoordeling. Docenten geven studenten hierop systematisch ontwikkelingsgerichte feedback en verwerken recente, hoogwaardige kennis in hun aanbod.

34. Voorbeeldrol docenten

Wiskundedocenten zijn zich niet bewust van hun voorbeeldrol wat betreft het benutten van kennis (literatuur).

Wiskundedocenten zijn zich bewust van hun voorbeeldrol wat betreft het benutten van kennis (literatuur), maar hier is niet structureel aandacht voor.

Wiskundedocenten vervullen een voorbeeldrol door hun onderwijsaanbod expliciet te onderbouwen en te laten zien hoe ze literatuur kritisch gebruiken.

35. Onderbouwd handelen

Bij het ontwerpen en ontwikkelen van een cursus/module wordt incidenteel literatuur geraadpleegd door Wiskundedocenten.

Om te komen tot besluiten bij het ontwerpen en ontwikkelen van een cursus/module maken Wiskundedocenten regelmatig gebruik van enkele artikelen.

Om te komen tot besluiten bij het ontwerpen en ontwikkelen van een cursus/module voeren Wiskundedocenten een gedegen literatuurstudie uit.

36. Professionele ontwikkeling

Professionalisering vindt vooral plaats tijdens studiedagen. De eigen professionalisering wordt overgelaten aan de docenten zelf.

Naast teamprofessionalisering worden docenten gestimuleerd om eigen leerdoelen te formuleren. In de gesprekscyclus is hier aandacht voor.

Naast teamprofessionalisering hebben alle docenten persoonlijke doelen voor hun professionele ontwikkeling. Deze doelen zijn afgestemd op de organisatieontwikkeling en worden regelmatig geëvalueerd en bijgesteld.

37. Expertise van docenten benutten

Taken worden verdeeld op basis van voorkeuren en tijd.

Er wordt incidenteel of regelmatig door teamleden onderling overlegd om de expertise van een collega te benutten. Dit gebeurt niet systematisch.

Teamleiders kennen de expertises en ambities van docenten. Bij de verdeling van taken wordt hiermee rekening gehouden.

Alle teamleden kennen elkaars expertise en ambities en de expertises van lectoren. Bij de inrichting van het werk wordt optimaal gebruikgemaakt van de verschillende expertises en wordt bekeken hoe op ambities kan worden ingespeeld.

38. Expertise van buiten benutten

Expertise van buiten de organisatie wordt incidenteel ingezet, bijvoorbeeld op studiedagen.

Het team maakt regelmatig gebruik van expertise van andere opleidingen of van externe experts, bijvoorbeeld bij onderwijsontwikkeling.

Het team onderhoudt nauwe contacten met experts van andere opleidingen en andere (kennis-)instellingen, die hen regelmatig voorzien van kennis en van feedback.

39. Vakliteratuur bijhouden

Wiskundedocenten en teamleiders van de tweedegraads lerarenopleiding lezen incidenteel vakliteratuur.

Wiskundedocenten en teamleiders van de tweedegraads lerarenopleiding lezen regelmatig vakliteratuur over hun eigen vak. Enkele docenten bezoeken conferenties. Kennis wordt weinig gedeeld.

Alle wiskundedocenten van de tweedegraads lerarenopleiding houden vakliteratuur bij (over hun vak en onderwijskundige literatuur) en bezoeken regelmatig conferenties. Deze kennis wordt binnen het team structureel gedeeld.

40. Zijn er door organisatie verstrekte abonnementen op vakbladen met betrekking tot Wiskunde (en wiskundedidactiek)?

weet ik niet

nee

ja, zoals...

.....

41. Bent u zelf geabonneerd op een vakblad op het vakterrein Wiskundedidactiek?

Nee

ja, namelijk...

.....

Uw antwoorden zijn geregistreerd! Hartelijk dank dat u de tijd genomen hebt om deze vragenlijst in te vullen. Klik hier om uw antwoorden te bekijken en/of te downloaden. Verloting Onder de respondenten worden 10 cadeaukaarten van 50 euro verloot. Als u mee wilt doen aan de verloting, volg dan deze link om uw emailadres op te geven (een nieuw venster wordt geopend).
productie & verwerking: Elion